SHARKY PAUL

RESPECT THE Locals

PRAKTICKÝ PRŮVODCE

PREVENCE

JAK SE CHOVAT BEZPEČNĚ V PŘÍTOMNOSTI ŽRALOKŮ

Praktický průvodce pro potápěče, šnorchlaře a milovníky oceánu.

MÍSTNÍ VAROVÁNÍ

POTÁPĚJ S PLÁNEM

RYBOLOV A NÁVNADY

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRAVIDLO

Nevstupuj do vody tam, kde se loví, kde se žraloci krmí nebo kde platí místní varování. Při setkání žraloka neprovokuj a hledej bezpečnou cestu ven z vody.

RESPECT THE LOCALS • Přistupuj k oceánu s respektem.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

NEŽ VSTOUPÍŠ DO VODY

RESPECT THE Locals

Prevence začíná dlouho předtím, než vstoupiš do vody. Rozhodují místní informace, vhodné podmínky a plán návratu.

ZÁKLADNÍ PREVENTIVNÍ PRAVIDLA

RESPEKTUJ MÍSTNÍ VAROVÁNÍ

Pokud je oblast uzavřena kvůli výskytu žraloků nebo platí zákaz vstupu, do vody nevstupuj. Řiď se pokyny místních autorit a kvalifikovaných průvodců.

VYHNI SE RYBOLOVU A NÁVNADÁM

Nevstupuj do vody u rybolovu, návnad, krmení žraloků ani manipulace s úlovkem. Spearfishing a zraněná či bojující ryba mohou zvyšovat riziko.

MĚJ PLÁN NÁVRATU

Měj parťáka nebo skupinu, domluvený plán návratu a jasně určené místo výstupu. Skupina usnadňuje přivolání pomoci, ale nezaručuje, že k setkání nedojde.

OVĚŘ VIDITELNOST A PODMÍNKY

Při nízké viditelnosti můžeš žraloka spatřit později. Zjisti proudy, polohu lodi nebo břehu a bezpečnou cestu ven.

ČAS A LOKALITA

Druhy žraloků se liší chováním i denní aktivitou. Neexistuje univerzální čas, který by byl bezpečný všude; řiď se místními informacemi.

ZNEJ LOKALITU

Předem zjisti, kde se žraloci vyskytují a jaká pravidla platí pro dané místo. Zeptej se kvalifikovaného místního průvodce.

CO NEDĚLAT A NA CO DÁT POZOR

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ

ŠPERKY A BARVY

Není doloženo, že by šperky nebo barva oblečení samy o sobě zvyšovaly riziko. Nespoléhej na ně ani jako na ochranu.

BARVA OBLEČENÍ

Řada žraloků má omezenou schopnost rozlišovat barvy. Barvou oblečení nelze zaručeně předejít setkání.

NEPOTÁPĚJ SE SÁM

Potápěj se s parťákem nebo skupinou. Doprovod pomáhá při záchraně, ale riziko setkání prokazatelně nesnižuje.

ŠERO A NOC

Za šera a v noci hůř vidíš okolí i případného žraloka. Řiď se místními doporučeními pro danou lokalitu a denní dobu.

OTEVŘENÁ RÁNA

Pokud můžeš, odlož ponor s otevřenou ranou. Krev a menstruace přitom nejsou prokázanými rizikovými faktory.

KALNÁ VODA A RYBOLOV

Při nízké viditelnosti můžeš žraloka spatřit později. Nepotápěj se tam, kde probíhá rybolov nebo krmení žraloků.

RYCHLÁ KONTROLA

Znáš místní varování, proudy, viditelnost, místo výstupu a plán přivolání pomoci?
Pokud ne, vstup do vody odlož.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

02 / JAK ŽRALOK

VNÍMÁ OKOLÍ

RESPECT THE Locals

Žralok vnímá okolí pomocí několika vysoce vyvinutých smyslových systémů. Díky nim dokáže vyhledávat kořist, orientovat se, vnímat změny v prostředí a reagovat na podněty, které my často nezaznamenáme.

ŠEST SMYSLOVÝCH SYSTÉMŮ ŽRALOKA

Každý smysl hraje důležitou roli a společně tvoří obraz okolního prostředí.

1 | ČICH

- Citlivý na některé látky, např. aminokyseliny.
- Zachytí velmi nízké koncentrace látek ve vodě.
- Kapka krve „na kilometry“ není podložena přímým měřením.

2 | ZRAK

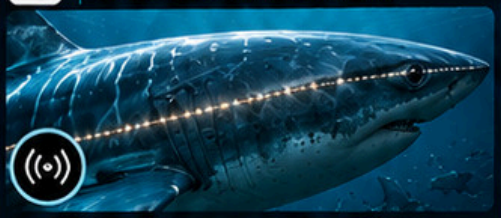
- Vidění je přizpůsobené podmínkám pod vodou.
- Lépe vnímá pohyb a obrysy než detaily.
- Řada žraloků má omezenou schopnost rozlišovat barvy.

3 | SLUCH

- Vnímá zejména nízkofrekvenční zvuky a vibrace.
- Dosah závisí na druhu, intenzitě a podmínkách.
- Nelze tvrdit, že běžně slyší člověka na kilometry.

4 | POSTRANNÍ ČÁRA

- Systém mechanoreceptorů pod kůží.
- Vnímá pohyb vody, vibrace a tlakové změny.
- Pomáhá při orientaci, lovu a plavání ve skupinách.
- Umožňuje detekovat pohyb kořisti i za tmy nebo v zakalené vodě.

5 | LORENZINIHO AMPULE

- Citlivé receptory na elektrické pole.
- Zachytí velmi slabé elektrické signály (např. svaly kořisti).
- Pomáhá najít kořist skrytou v písku.
- Dosah je krátký, řádově desítky centimetrů.

6 | CHUŤ

- Chuťové receptory se nacházejí v tlamě a hltanu.
- Pomáhají rozpoznat typ potravy.
- Chuť doplňuje čich a ostatní smysly.

PODNĚTY, KTERÉ MOHOU OVLIVNIT CHOVÁNÍ ŽRALOKA

Některé signály mohou žraloka přilákat nebo vyvolat jeho zvědavost.

KRMENÍ A RYBÍ ZBYTKY

ZVÍŘATA V NOUZI

RYCHLÉ A NEPRAVIDELNÉ POHYBY

NÁVNADY A ÚLOVEK

HEJNA RYB

ZMĚNY V PROSTŘEDÍ (VIBRACE, HLUK)

SHRNUTÍ – CO Z TOHO VYPLÝVÁ

Pochopení smyslů žraloka nám pomáhá lépe předcházet rizikovým situacím.

1. Vyhni se zbytečnému vyvolávání podnětů, které mohou žraloka přilákat.
2. Buď si vědom, že žralok vnímá své okolí mnohem dříve než ty.
3. Respektuj jeho smysly a chování, zejména v oblastech s vyšší pravděpodobností výskytu.
4. Klid, rozvaha a znalost jsou nejlepší prevencí.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

03 / SETKÁNÍ

KDYŽ SE ŽRALOK OBJEVÍ

RESPECT THE Locals

Setkání se žralokem může být klidné, pokud víš, jak se správně zachovat. Většina žraloků nemá o člověka zájem, ale v některých situacích může dojít k přiblížení. Důležité je zachovat klid, kontrolovat své pohyby a správně vyhodnotit situaci.

JAK ROZPOZNAT CHOVÁNÍ ŽRALOKA

Řeč těla může napovědět, ale její význam není u všech druhů spolehlivě potvrzen.

1 | ZVĚDAVÉ CHOVÁNÍ

- Pomalé plavání a kroužení
- Přiblížení na krátkou vzdálenost
- Opakované změny směru
- Zájem o potápěčskou výstroj
- Obvykle neutrální chování

Zůstaň klidný a pozoruj jeho chování.

2 | NEUTRÁLNÍ CHOVÁNÍ

- Rovný a plynulý pohyb
- Drží si vzdálenost
- Nejeví zájem o tebe ani o výstroj
- Pokračuje ve své cestě
- Nejčastější typ setkání

Nezasahuj, nech žraloka být.

3 | VAROVNÉ SIGNÁLY

- Opakované přibližování
- Zrychlení a přímý směr k tobě
- Kroužení stále blíž
- Význam signálů se liší podle druhu

Ukonči aktivitu a opusť vodu.

JAK SE ZACHOVAT PŘI SETKÁNÍ

Klid, kontrola a pomalé pohyby jsou klíčem k bezpečnému průběhu.

1 | ZACHOVEJ KLID

- Nepropadej panice
- Dýchej pomalu a klidně
- Sleduj, kde žralok je
- Vyhýbej se rychlým pohybům

Klid pomáhá udržet kontrolu.

2 | DRŽ SI ODSTUP

- Neplav směrem k žralokovi
- Nedotýkej se ho
- Udržuj stabilní pozici ve vodě
- Dej mu prostor k odplutí

Respektuj jeho prostor.

3 | KONTROLUJ OKOLÍ

- Sleduj i ostatní žraloky
- Všímej si jejich chování
- Neobklopuj se hejny ryb
- Sleduj svou pozici vůči hladině a dnu

Měj přehled o situaci.

4 | VZDALUJ SE

- Směřuj k lodi, břehu nebo skupině
- Neblokuj žralokovi cestu
- Předmět k obraně jen v krajní situaci
- Jakmile to jde, opusť vodu

Kontakt nikdy nevyhledávej.

ČASTÉ CHYBY PŘI SETKÁNÍ SE ŽRALOKEM

TOMU SE VŽDY VYHNI!

PRONÁSLEDOVÁNÍ ŽRALOKA

Nikdy neplav za žralokem ani se ho nesnaž nahánět.

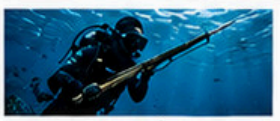
DOTÝKÁNÍ SE ŽRALOKA

Žraloka se nikdy nedotýkej, i když se zdá klidný.

RYCHLÉ A CHAOTICKÉ POHYBY

Mávání rukama a rychlý únik může vyvolat útočnou reakci.

RYBOLOV V BLÍZKOSTI ŽRALOKŮ

Rybolov a bojující ryba patří mezi nejlépe doložené rizikové situace.

FOCENÍ ZBLÍZKA

Nefotografuj žraloka z bezprostřední blízkosti.

ZAPAMATUJ SI

Většina setkání se žralokem proběhne bez problémů. Respektuj žraloka, jeho prostor a přirozené chování. Klid, rozvaha a znalosti jsou nejlepší ochranou.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

04 / NOUZOVÝ POSTUP

KDYŽ SE SITUACE VYHROTÍ

RESPECT THE Locals

I při dodržování všech pravidel může dojít k nečekanému přiblížení žraloka. V této kapitole se naučíš, jak správně reagovat, co dělat při agresivním chování a jak minimalizovat riziko zranění, pokud dojde k útoku.

1 ROZPOZNEJ STUPEŇ RIZIKA

Správné vyhodnocení chování žraloka ti dá čas na správnou reakci.

NÍZKÉ RIZIKO

- Žralok tě míjí, neprojevuje zájem
- Plave plynule a klidně
- Drží si odstup a svou trasu
- Neprovádí prudké změny směru

Zachovej klid a stále ho sleduj.

STŘEDNÍ RIZIKO

- Žralok se přiblížil a krouží
- Opakovaně mění směr
- Sleduje tě a zpomaluje
- Může provádět zkušební přiblížení

Zůstaň klidný, drž pozici a buď připraven reagovat.

VYSOKÉ RIZIKO

- Opakovaně se přibližuje
- Zrychluje a snižuje vzdálenost
- Situace se zhoršuje

Ukonči aktivitu a opusť vodu.

2 SPRÁVNÁ REAKCE KROK ZA KROKEM

Neexistuje univerzální manévr, který by zaručil bezpečí. Cílem je klidný návrat.

1 SLEDUJ ŽRALOKA

- Měj ho stále v zorném poli.
- Udržuj odstup.
- Nesnaž se ho dotýkat ani honit.

Oční kontakt bezpečí nezaručí.

2 ZACHOVEJ KLID

- Nedělej prudké pohyby.
- Nesnaž se utíkat.
- Pomalu se pohybuj a drž stabilní pozici ve vodě.

Kontroluj dech a udrž klid.

3 MÍŘ K BEZPEČÍ

- Směřuj k lodi, břehu nebo skupině.
- Neblokuj žralokovi cestu.
- Vyhni se prudkým pohybům.

Cílem je dostat se z vody.

4 POMALU USTUPUJ

- Pomalým pohybem ustupuj bokem, neotáčej se.
- Sleduj jeho reakci.
- Udrž vyrovnanost a kontrolu nad situací.

Ustupuj pomalu a s přehledem.

3 POSLEDNÍ OBRANNÉ MOŽNOSTI

Použij pouze tehdy, pokud žralok pokračuje v útoku a fyzický kontakt je nevyhnutelný.

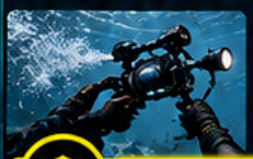
POKUD ŽRALOK ZAÚTOČÍ

Chraň hlavu a trup a snaž se dostat z vody co nejrychleji.

Žádný postup nezaručí, že útok zastaví.

PŘEDMĚTY A VYBAVENÍ

Dostupný předmět lze v krajní situaci použít k obraně. Kontakt nevyhledávej.

Jakmile to jde, opusť vodu.

NESNAŽ SE HO ZABÍT

Žralok má silnou kostru a chrupavčitý skelet. Pokus o zabití je nereálný a může situaci zhoršit.

Cílem je odradit, ne zabít.

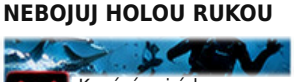
4 CO NEDĚLAT PŘI ÚTOKU

NEČEKEJ

Jakmile to jde, opusť vodu.

NEBOJUJ HOLOU RUKOU

Kopání ani údery nejsou spolehlivá obrana.

NEPANIKAŘ

Panika vede k neuváženým pohybům.

NEHRAJ MRTVÉHO

Tato strategie nefunguje.

NELÁKEJ HO NA SEBE

Nemanipuluj s rybami ani návnadou.

KLÍČOVÉ SHRNUTÍ

Většinu situací lze zvládnout klidem, správným chováním a respektem.
Znalost **chování žraloka ti dává největší šanci na bezpečný návrat.**

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

05 / VYBAVENÍ

VYBAVENÍ A MODERNÍ TECHNOLOGIE

RESPECT THE Locals

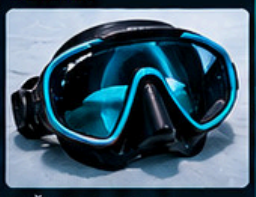

Správné vybavení zvyšuje bezpečnost, pomáhá předcházet rizikům a umožňuje lépe reagovat v nečekaných situacích. V této kapitole se podíváme na základní i pokročilé vybavení, moderní technologie a jejich praktické využití při potápění, šnorchlování a dalších aktivitách v moři.

1 ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ POTÁPĚČE

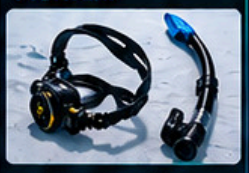
Kvalitní a správně zvolené vybavení zvyšuje komfort, bezpečnost a snižuje riziko nežádoucích situací.

MASKA

- Široké zorné pole
- Nízký vnitřní objem
- Pohodlné těsnění
- Dobrá viditelnost v různých podmínkách

ŠNORCHL / DÝCHACÍ VYBAVENÍ

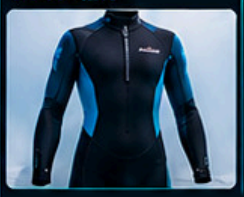
- Kvalitní šnorchl s výdechovým ventilem
- Spolehlivý regulátor
- Pravidelná kontrola a servis

PLOUTVE

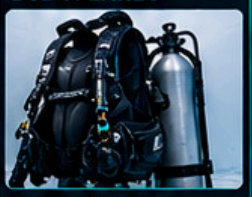
- Dostatečný výkon
- Pohodlné nošení
- Vhodné pro dané podmínky (proud, hloubka)

NEOPRÉN

- Ochrana před chladem
- Ochrana před odřením
- Lepší vztlak
- Částečná ochrana kůže

BCD A LAHEV

- Stabilita ve vodě
- Správné vyvážení
- Pravidelná kontrola
- Kvalitní a spolehlivá výstroj

POTÁPĚČSKÝ NŮŽ

- Nouzový nástroj
- Uvolnění ze sítě nebo vlasce
- Kompaktní a snadno dostupný
- Používat pouze v krajním případě

2 DOPLŇKOVÉ VYBAVENÍ A OCHRANNÉ PRVKY

Žádný produkt nenahrazuje bezpečné chování ani nezaručuje ochranu.

POTÁPĚČSKÁ KAMERA

- Záznam pro analýzu situace
- Lepší povědomí o okolí
- Dokumentace setkání
- Používej s rozumem

PODVODNÍ SVĚTLA

- Zvýšení viditelnosti
- Užitečné při horší viditelnosti
- Vhodné pro noční ponory

ELEKTRICKÉ ODPUZOVAČE

- Účinek jen u některých zařízení
- Riziko nevylučují, nejsou záruka
- Náramky: účinek neprokázán

OCHRANNÉ KLECE

- Vysoká míra ochrany
- Používá se při pozorování velkých druhů
- Dodržuj pokyny operátora

SIGNALIZAČNÍ PRVKY

- Bóje (SMB)
- Potápěčská vlajka „Diver Down"
- Zvyšuje viditelnost na hladině
- Důležité při pobytu ve vodě i pro lodě

3 MODERNÍ TECHNOLOGIE

Nové technologie pomáhají lépe monitorovat okolí, předvídat rizika a zvyšují bezpečnost při pobytu v moři.

DRONY

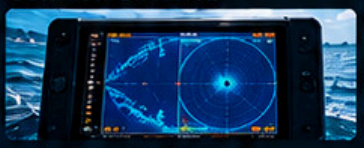
- Monitorování pobřeží
- Vyhledávání žraloků
- Průzkum lokality před vstupem
- Užitečné pro rybáře i potápěče

PODVODNÍ ROV

- Průzkum větších hloubek
- Kontrola podmořského terénu
- Užitečné pro výzkum i bezpečnost
- Záznamy v reálném čase

SONAR A DETEKCE

- Detekce velkých objektů
- Využívá se na lodích
- Pomáhá vyhledat žraloky
- Roste dostupnost i pro rekreaci

AI A MONITORING

- Analýza dat a predikce výskytu
- Satelitní sledování pohybu žraloků
- Aplikace s aktuálními hlášeními
- Plánování bezpečnějších tras

4 CO MÍT VŽDY S SEBOU

Základní kontrolní seznam vybavení pro bezpečný pobyt v moři.

Maska	Šnorchl	Ploutve	Neoprén	Nůž	Kamera	Světlo	SMB / bóje	VHF / mobil (vodotěsný obal)	Lékárnička	Voda a energie

ZAPAMATUJ SI

Vybavení ti dává výhodu, ale nenahrazuje znalosti, správné chování a respekt k mořskému prostředí.
Používej technologie a vybavení jako podporu, ne jako záruku bezpečí.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

06 / KONTROLNÍ SEZNAM

PŘED PONOREM A ODBORNÉ ZDROJE

RESPECT THE Locals

Dobrá příprava je základem bezpečného a úspěšného setkání s mořem. Tato kapitola ti pomůže systematicky zkontrolovat vše důležité před ponorem a nabízí ověřené zdroje, kde najdeš další informace.

1 KONTROLNÍ SEZNAM PŘED PONOREM

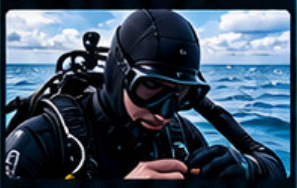
Projdi si všechny body a ujisti se, že jsi na ponor správně připraven.

PLÁNOVÁNÍ A INFORMACE

- [x] Zjisti místní podmínky a rizika
- [x] Prověř výskyt žraloků v oblasti
- [x] Sleduj předpověď počasí a stav moře
- [x] Informuj někoho o svém plánu
- [x] Zkontroluj místní pravidla a omezení

OSOBNÍ PŘÍPRAVA

- [x] Jsem fyzicky i psychicky fit
- [x] Dostatečně jsem odpočatý
- [x] Nemám zdravotní komplikace
- [x] Nejsem pod vlivem alkoholu ani drog
- [ ] Seznámil jsem se s riziky a postupy chování

KONTROLA VYBAVENÍ

- [x] Maska, šnorchl, ploutve
- [x] Neopren nebo odpovídající ochrana
- [x] BCD, regulátor, manometr
- [ ] Počítač nebo hloubkoměr
- [ ] Podvodní světlo / kamera
- [ ] Náhradní vybavení (O-kroužky, baterie)

PODMÍNKY NA MÍSTĚ

- [x] Zkontroluj viditelnost ve vodě
- [ ] Sílu proudu a směr
- [x] Vlny a příliv/odliv
- [ ] Teplotu vody
- [ ] Vstupní a výstupní body
- [ ] Přítomnost dalších potápěčů
- [ ] Komunikaci s místním průvodcem

PLÁN PONORU

- [x] Stanov maximální hloubku
- [x] Naplánuj dobu ponoru
- [x] Urči trasu a orientační body
- [x] Dohodni signály s parťákem
- [x] Měj plán pro nouzový výstup
- [x] Respektuj dekompresní limity
- [x] Počítej s rezervou vzduchu (min. 50 barů)

2 NA CO NEZAPOMENOUT

Tyto detaily často rozhodují o bezpečnosti a komfortu ponoru.

POTÁPĚČSKÝ POČÍTAČ
Sleduj hloubku, čas a dekompresní limity.

SIGNALIZAČNÍ BÓJKA (SMB)
Zvyšuje viditelnost na hladině.

PODVODNÍ KAMERA
Dokumentuj, ale neriskuj. Nesoustřeď se jen na kameru.

PODVODNÍ SVĚTLO
Zlepšuje viditelnost při ponoru i v šeru.

LÉKÁRNIČKA
Základní vybavení pro drobná zranění a nouzové situace.

3 PO PONORU

Bezpečí nekončí výstupem na hladinu.

ZKONTROLUJ SVŮJ STAV

- [x] Cítím se dobře
- [x] Nemám příznaky dekomprese
- [x] Jsem hydratovaný a odpočatý

PEČUJ O VYBAVENÍ

- [ ] Opláchni sladkou vodou
- [ ] Zkontroluj poškození
- [ ] Nech důkladně vyschnout
- [ ] Proveď servis podle potřeby

ZAZNAMENEJ PONOR

- [x] Hloubka, čas, teplota
- [ ] Viditelnost, místní podmínky
- [ ] Pozorovaná mořská fauna
- [ ] Poznámky a doporučení

VYHODNOŤ SITUACI

- [ ] Co šlo dobře
- [ ] Co lze zlepšit
- [ ] Nové poznatky o chování žraloků
- [ ] Sdílej zkušenosti s ostatními

4 ODBORNÉ ZDROJE A UŽITEČNÉ ODKAZY

Spolehlivé informace pomáhají lépe porozumět žralokům a jejich ochraně.

Florida Museum / ISAF
Doporučení pro potápěče
floridamuseum.ufl.edu

ISAF
Menstruace a žraloci
floridamuseum.ufl.edu

NSW SharkSmart
Bezpečnost u moře, odpuzovače
sharksmart.nsw.gov.au

Australian National University
První pomoc po útoku
anu.edu.au

Huveneers et al. (2018)
Test odpuzovačů, PeerJ
peerj.com

Egeberg et al. (2019)
Test Sharkbanz, PLoS ONE
journals.plos.org

ZAPAMATUJ SI

Příprava, znalosti a respekt jsou nejlepší ochranou.
Informovaný a zodpovědný potápěč je v moři vítaným hostem.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

07 / RESPEKTUJ OCEÁN

RESPEKTUJ OCEÁN

RESPECT THE Locals

Oceán je domovem milionů druhů a žraloci jsou jeho klíčovou součástí. Naší odpovědností je chovat se ohleduplně, minimalizovat svůj dopad a přispívat k ochraně mořského prostředí, aby i další generace mohly zažít jeho krásu.

1 PROČ JSOU ŽRALOCI DŮLEŽITÍ?

Žraloci nejsou nepřátelé, ale nezbytná část zdravého oceánu.

UDRŽUJÍ ROVNOVÁHU

Regulují populace ryb a udržují zdravé mořské ekosystémy.

Zdravý oceán = zdravá planeta.

CHRÁNÍ BIODIVERZITU

Odstraňují slabé a nemocné jedince, čímž přispívají k silnějším a odolnějším populacím.

Více života v oceánu díky žralokům.

JSOU INDIKÁTORY ZDRAVÍ

Jejich přítomnost svědčí o zdravém a vyváženém mořském prostředí.

Žraloci = ukazatel zdravého oceánu.

MAJÍ EKONOMICKOU HODNOTU

Živí místní komunity prostřednictvím ekoturismu a přitahují potápěče z celého světa.

Živý žralok má větší hodnotu.

2 HLAVNÍ HROZBY PRO ŽRALOKY

Lidské aktivity výrazně ohrožují žraloky i celé mořské ekosystémy.

NADMĚRNÝ RYBOLOV

Miliony žraloků jsou každoročně loveny pro ploutve, maso nebo jako vedlejší úlovek.

Řekni NE obchodování s žraločími ploutvemi.

ZNEČIŠTĚNÍ OCEÁNŮ

Plastový odpad, chemikálie a mikroplasty ohrožují mořský život a narušují ekosystémy.

Méně plastu = čistější oceán.

ÚBYTEK PŘIROZENÉHO PROSTŘEDÍ

Ničení korálových útesů, mangrovů a mořských luk snižuje dostupnost potravy a úkrytu.

Chraňme jejich domov.

NEUVÁŽENÝ TURISMUS

Nevhodné chování může žraloky stresovat, měnit jejich chování a zvyšovat riziko konfliktů.

Pozoruj, ale neruš.

3 JAK MŮŽEME POMOCI?

Každý z nás může přispět k ochraně žraloků a mořského prostředí.

CHOVEJ SE ODPOVĚDNĚ

- Dodržuj pravidla potápění
- Respektuj žraloky a jejich prostor
- Nehoň, nekrm a neprovokuj

Buď součástí řešení.

SNIŽUJ SVŮJ DOPAD

- Používej méně plastů
- Třiď odpad
- Vol přírodní a šetrné produkty

Čistší oceán začíná u tebe.

PODPORUJ OCHRANU

- Podporuj organizace na ochranu moří a žraloků
- Sdílej informace
- Zapoj se do vzdělávání

Pomáhej, vzdělávej, inspiruj ostatní.

ŠIŘ POVĚDOMÍ

- Vyprávěj o skutečné roli žraloků
- Ukaž jejich krásu a důležitost
- Bojuj proti mýtům a strachu

Čím více lidí ví, tím větší je šance na změnu.

4 GLOBÁLNÍ INICIATIVY A ORGANIZACE

Tyto organizace se aktivně podílejí na ochraně žraloků a mořského prostředí.

Shark Trust Ochrana žraloků, výzkum a vzdělávání sharktrust.org	**IUCN** Červený seznam ohrožených druhů iucn.org	**Oceana** Ochrana oceánů a mořského života oceana.org
NOAA Výzkum oceánů a mořských ekosystémů noaa.gov	**PADI AWARE** Odpovědné potápění a ochrana moří padi.com	**National Geographic** Vzdělávání a dokumentace o oceánech nationalgeographic.com

ZAPAMATUJ SI

Oceán nám dává život, dobrodružství a nekonečnou inspiraci. Chovej se k němu s respektem, protože zdravé oceány dnes znamenají lepší budoucnost pro nás všechny.

SHARKY PAUL
PRAKTICKÝ PRŮVODCE

08 / PO INCIDENTU

CO DĚLAT PO KONTAKTU

Při bezprostředním kontaktu je hlavním cílem dostat se z vody a minimalizovat další zranění. Tato kapitola shrnuje první kroky po incidentu a nejčastější mýty.

1 PO INCIDENTU – CO UDĚLAT

Každé kousnutí vyžaduje lékařské vyšetření.

DOSTAŇ SE Z VODY

Co nejdříve opusť vodu, přivolej pomoc a vyhledej zdravotnické ošetření. Každé kousnutí vyžaduje lékařské vyšetření.

ZASTAV KRVÁCENÍ

Na krvácející ránu přilož přímý tlak, pokud to můžeš bezpečně udělat. Řiď se pokyny operátora tísňové linky a vyškoleného záchranáře.

PRVNÍ POMOC

Použití turniketu a další postupy vyžadují odpovídající výcvik. Tato příručka nenahrazuje kurz první pomoci.

PRIORITA PO KONTAKTU: Bezpečně se dostat z vody, přivolat pomoc a co nejrychleji zajistit zdravotnické ošetření.

2 MÝTY, KTERÉ JE DOBRÉ OPRAVIT

Bezpečnost nestav na mýtech.

MÝTUS	CO JE DOLOŽENO
✗ **„Žralok ucítí kapku krve na kilometry.“**	✓ Takový dosah není doložen přímým měřením.
✗ **„Oční kontakt zaručí bezpečí.“**	✓ Pro toto pravidlo není dostatek důkazů.
✗ **„Úder do očí nebo žaber je nejspolehlivější obrana.“**	✓ Účinnost není doložena jako univerzální postup.
✗ **„Oblek nebo odpuzovač zabrání útoku.“**	✓ Mohou ovlivnit riziko či závažnost zranění, ale ochranu nezaručí.
✗ **„Magnetický náramek žraloky odpuzuje.“**	✓ Nezávislý test zařízení typu Sharkbanz nezjistil měřitelný účinek.

ZAPAMATUJ SI

Příručka nenahrazuje oficiální potápěčský výcvik, kurz první pomoci ani pokyny místních autorit. Respektuj místní pravidla, chraň oceán a nepovažuj žádné vybavení za záruku bezpečí.